

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 2117010668
Dátum vydania rozhodnutia: 10. februára 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Serbová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2117010668.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a členov senátu JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného R. J., pre prečin týrania zvierat podľa § 378 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona (v znení účinnom do 25. septembra 2014), o dovolaní obvineného R. J. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/8/2019 zo dňa 23. mája 2019, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného R. J. sa odmieta.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 34T/16/2017 zo 16. októbra 2018, bol obvinený R. J. uznaný za vinného z prečinu týrania zvierat podľa § 378 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona (v znení účinnom 25. septembra 2014), na tom skutkovom základe, že

v období presne nezisteného mesiaca apríl 2014 minimálne do 9.6.2014 v Leopoldove v objekte č. XX - S.stavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov v priestoroch IV. oddelenia, z okna cely č. XXX opakovane, viackrát prilákal pripravenou návnadou na okenný parapet postupne minimálne päť holubov, kde zhotovenou slučkou z nite holuba chytil za nohu a následne na koniec nite priviazal rôzne predmety slúžiace ako závažie, pričom závažie sa po vzlietnutí holuba zachytilo o mreže v priestoroch vychádzkových dvorcov objektu č. XX - S., následkom čoho sa takýmto spôsobom minimálne päť holubov vysililo, v dôsledku čoho tieto holuby uhynuli.

Za to súd I. stupňa obvinenému podľa § 378 ods. 2 Trestného zákona (v znení účinnom do 25. septembra 2014) s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. c), § 37 písm. m) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona obvinenému uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 3To/8/2019 z 23. mája 2019, podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. V písomnom odôvodnení dovolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že na hlavnom pojednávaní 16. októbra 2018 urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré súd prijal a preto napáda iba výrok o treste. Bez ohľadu na hodnotenie pomeru a miery závažnosti príťažujúcich a poľahčujúcich okolností podľa jeho názoru boli splnené podmienky na aplikáciu § 39 ods. 1 písm. c) Trestného zákona (mimoriadne zmiernenie trestu), pretože spáchal skutok v stave zmenšenej príčetnosti, čo vyplynulo aj zo znaleckého posudku. Nad rámec toho mu súd uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, ktoré je z jeho pohľadu dostatočné na ochranu spoločnosti a vedie k jeho náprave.

Taktiež namietal porušenie zásady „ne bis in idem“, pretože dňa 31. mája 2014 o 18.10 hod. v priestoroch J.. odd. sektor E., došlo k disciplinárnemu previneniu, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že dňa 30. mája 2014 pri kontrole vychádzkových dvorcov našiel holuba, ktorý bol zachytený o oplotenie za motúz, ktorý mal uviazaný o nohu. Následne C. W., z.č. XXXXXX nahlásil, že z okna cely č. XXX visí slučka s návnadou. Pri kontrole cely č. XXX bolo zistené, že slučku nastavil on, z.č. XXXXXXXX. Priznal sa, že takýmto spôsobom chytá holuby. Pri kontrole na vychádzkových dvorcach bolo už dlhšie pozorované, že holuby mali na sebe uviazané rôzne predmety a motúzy, pričom sa zamotali o ochranné laná nad vychádzkovými dvorcami a tam uhynuli. Za tento skutok mu bol uložený disciplinárny trest podľa § 52 ods. 3 písm. f) zákona č. 475/2005 Z.z.- celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní (zo dňa 2. júna 2014). Disciplinárny trest si vykonal od 9. júna 2014 o 15.00 hod do 19. júna 2014 o 15.00 hod. Na základe uvedeného má za to, že v posudzovanej trestnej veci bola porušená zásada ne bis in idem, kedy bol duplicitne postihnutý za svoje protiprávne konanie v disciplinárnom konaní a následne v trestnom konaní. Na tom základe žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Trnava a vec vrátil na opätovné prerokovanie príslušnému súdu.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava, ktorá uviedla, že v danom prípade sa odvolací súd plne stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu. Oba súdy sa podrobne zaoberali možnosťou mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona. U obvineného, ktorý páchal trestnú činnosť v chránenom prostredí v ústave na výkon trestu odňatia slobody a navyše ju páchal opakovane, a to napriek predchádzajúcim odsúdeniam, treba ju považovať za mimoriadne závažnú trestnú činnosť a nemožno predpokladať naplnenie podmienok v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona. Spáchanie prejednávaneho trestného činu v zmenšenej príčetnosti bolo dostatočne zohľadnené pri určení druhu a výmery trestu, ktorý bol uložený v dolnej polovici trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa zásady „ne bis in idem“ uviedla, že obvinený spravil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré bolo súdom prijaté, preto tento dôvod nemožno napadnúť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Na tom základe navrhla, aby dovolanie obvineného Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že boli splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného

poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K argumentácii obvineného, ktorou sa domáha použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, najvyšší súd poukazuje na stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5/2011, z ktorého vyplýva, že:

„Hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006) o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste nepadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod.“

S ohľadom na uvedené je výhradnou právomocou súdov v pôvodnom konaní posúdiť všetky okolnosti prípadu, resp. osobné pomery páchatel'a, prípadne aj ďalšie zákonné kritéria upravené v § 39 Trestného zákona na mimoriadne zmiernenie trestu, bez možnosti dosiahnutia ich opätovného preskúmania v dovolacom konaní.

V danom prípade bol obvinenému trest odňatia slobody uložený na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, a preto, hoci obvinený aplikoval v dovolaní nesprávne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd aj pri posúdení jeho dovolacej argumentácie (ním vytýkaných chýb rozhodnutiam súdov v pôvodnom konaní) podrad'ujúc ju (subsumujúc) pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, konštatuje, že trest obvinenému právoplatne uložený na podklade odsudzujúceho rozhodnutia (resp. rozhodnutí súdov oboch inšancií, posudzujúc ich ako celok v obsahovej jednote a nadväznosti), mu bol uložený v zákonnej stanovenej trestnej sadzbe.

Pokiaľ obvinený namietal porušenie zásady „ne bis in idem“, pretože mu bol uložený disciplinárny trest pre skutok, ktorý v dovolaní uvádza, je potrebné uviesť, že v danej veci bol síce disciplinárne potrestaný, avšak jeho potrestanie súviselo s porušením zákazu vyrábať a prechovávať predmety, ktorými by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, ktoré by mohlo byť zneužitá na útek alebo ktorým by sa mohol narušiť ústavný poriadok alebo poškodiť zdravie podľa § 40 písm. d) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody. Z uvedeného vyplýva, že obvinený bol disciplinárne potrestaný skutkovo za výrobu a prechovávanie zakázaných predmetov (slučka na chytenie holubov) a nie za samotné usmrtenie holubov, preto táto námietka obvineného je už z primárne tohto dôvodu neopodstatnená, už odhliadnuc od toho, že ide o námietku atakujúcu samotný výrok o vine, ktorý obvinený dovolaním nenapadol (napadol výlučne výrok o treste) a ktorý navyše ani nie je oprávnený dovolaním napadnúť z iného dovolacieho dôvodu ako je dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (viď § 257 ods. 5 Trestného poriadku), ktorý dovolateľ v posudzovanom prípade ani neuplatnil.

Na podklade vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade dovolaním namietaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku naplnený nebol, preto dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí uznesením odmietol.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu jednomyseľne.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.